

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, Paleisstraat 12
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTELJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Nederland en zijn Verdediging. — De Spoorwegstaking in Frankrijk. — Paf van het Prompte. — De »marxist« Wibaut als »redder« van het stakingsrecht der gemeentewerklieden. — De Arbeidswet. — Kleine Berichten. — Brieven uit Parijs. II. Over: De Spoorwegstaking. — De Leidsche Kettingsmeden. — Uit de Vakbeweging: Het Engelsche vakcongres. — Propaganda te Maastricht. — Van de Afdeelingen. — Boekaankondiging. — Verantwoording. — Korrespondentie.

Nederland en zijn Verdediging.

In mijn vorig artikel beweerde ik, dat Nederland economisch afhankelijk is van en een geheel uitmaakt met Duitsland. Ik leidde daaruit af dat de politiek der Nederlandsche arbeiders dezelfde moest zijn als van de Duitsche.

Ik zal nu die bewering met eenige cijfers toelichten. De waarde van den invoer tot verbruik uit Pruisen, Hamburg en Bremen (deze worden in de Hollandsche statistieken opgegeven) naar Nederland bedroeg in 1908 700 miljoen gulden. Groot-Brittannië volgt met 295, dan komt België met 270 miljoen. Deze cijfers toonen reeds onze groote afhankelijkheid van Duitsland aan.

Maar ook percentsgewijze blijkt zij. Pruisen met Hamburg voerden van den totalen import tot verbruik in 1908 24 percent in, Groot-Brittannië slechts 10.5 %. België 9.6 %.

Pruisen's invoer tot verbruik neemt naar verhouding ook een steeds belangrijker plaats in. Hij nam van 18.2 % in 1894 tot 24 % in 1908 toe en daalde slechts in de crisisjaren. Die van Groot-Brittannië neemt naar verhouding af, van 16.8 % in 1894 tot 10.5 % in 1908. Ook België daalt, van 11 % in 1894 tot 9.6 in 1901.

Naar Pruisen, Hamburg en Bremen werd uit Nederland *uit het vrije verkeer* uitgevoerd in 1908 voor 1080 miljoen gulden, naar Groot-Brittannië voor 490, naar België voor 280 miljoen. Pruisen krijgt de helft van den totalen uitvoer, Groot-Brittannië slechts 22, België 13 %.

Zeer duidelijk blijkt ook onze afhankelijkheid in de voor het economische leven gewichtigste artikelen: ijzer, steenkool en productiewerktuigen.

Groot-Brittannië voerde voor 21 miljoen, Pruisen voor 55 miljoen steenkolen in. (België slechts voor 4 miljoen).

Groot-Brittannië importeerde aan gegoten ijzer voor 20 miljoen, aan smeed-, staaf- en plaatijzer ± voor 1 miljoen, aan spoorstaven voor 50 duizend, gas- en waterleidingpijpen voor 1 miljoen, gegoten en gesmeed ijzerwerk voor 2,4 miljoen. Deze cijfers waren voor Pruisen respectievelijk 5 miljoen, 69 miljoen, 4 miljoen, 5 miljoen en 10,3 miljoen.

Aan fabriek-, landbouw en stoomwerktuigen leverde Groot-Brittannië 6½, Pruisen voor 14 miljoen gulden.

Aan staal voerde Groot-Brittannië voor ongeveer 3½ miljoen, Pruisen daarentegen voor 90 miljoen in. Al deze laatste cijfers betreffen den invoer tot verbruik.

Mij dunkt niemand kan met deze cijfers voor oogen er aan twifelen dat Nederland in de hoogste mate economisch afhankelijk van Duitsland is.

Hiermee hangt nu ten nauwste het vraagstuk van de landsverdediging samen. De vraag van de regering om 40 miljoen hoofdzakelijk voor de verdedi-

ging der Hollandsche kust kan alleen uit het onderzoek der economische belangen der Nederlandsche bourgeoisie worden begrepen.

Zeer terecht zegt *Het Vaderland* dat, aangezien Duitsland niet van uit zee, maar van de landzijde onze havens zal bezetten, de nieuwe forten tegen Engeland zijn gericht.

De belangen die de Nederlandsche bourgeoisie (de liberale en de klerikale natuurlijk!) gemeen heeft met de Duitsche, zijn veel grooter dan die met de Engelsche. De eerste nemen bovendien toe, de laatste af.

Om die, hare eigene, belangen te beschermen wil de Nederlandsche bourgeoisie nu weer een 40 miljoen gebruiken. Maar daar hare belangen dezelfde zijn als die der Duitsche, beschermt zij met de nieuwe forten van zelf meteen de Duitsche belangen.

Als het waar is dat de Duitsche keizer aan koningin Wilhelmina een wenk heeft gegeven de kust en de havens meer te versterken, dan heeft hij dit gedaan voor de Duitsche kapitalisten. Maar als de Nederlandsche regeering daar gehoor aan geeft, doet zij het in het belang van het Nederlandsch kapitaal. Maar omdat beide belangen in zoo groote mate dezelfde zijn, heeft keizer Wilhelm aan de Nederlandsche, koningin Wilhelmina aan de Duitsche bourgeoisie een dienst bewezen of liever hun respectievelijken wil uitgevoerd. Voor de bescherming der enorme handels- en industriele belangen van beide naties, zijn, van het standpunt der bourgeoisie, dezelfde verdedigingswerken noodzakelijk.

Het is natuurlijk van ondergeschikt belang (al heeft het voor de propaganda zijn waarde) dat de Regeering geheim wil houden waarvoor de 40 miljoen dienen moeten.

Evenmin is het gekijf der liberalen met de klerikalen van veel betekenis. De een wil forten, de ander torpedo's, versperringen en onderzeeërs. Beide willen zij de kust versterken en het geld halen van het arme volk.

De Nederlandsche arbeidersklasse heeft tegenover dit alles onverzoenlijk te staan. Ook zij heeft haar economische belangen gelijk aan Duitsche. Maar niet aan die der Duitsche bourgeoisie.

Het internationale proletariaat heeft dezelfde economische belangen, n.l. den strijd tegen het internationale kapitalisme, waarvan het militarisme en het imperialisme de sterkste wapenen zijn. Het is onverbiddeijk tegen alle uitgaven voor het militarisme.

En evenals de Duitsche partij op haar laatste congres nog eenmaal besloten heeft in Duitsland altijd tegen alle begrotingen te stemmen, óók omdat de de oorlogsbegroting er een deel van is, omdat zij zoo alleen de eenheid der arbeiders en hun bewustwording tot stand brengt, zoo moet ook 'n Hollandsche arbeidersklasse, die met de Duitsche meer dan met eenige andere verbonden is door den strijd tegen verbonden Duitsche en Hollandsche kapitaal, zoo moet ook zij principieel tegen het militarisme staan.

Wij zullen afwachten of de aftandsche kamerfractie der Hollandsche Arbeiderspartij, die sinds jaren in geen enkele principieele kwestie meer bijten durft, en zelfs al beloofde eventueel te stemmen vóór de oorlogsbegroting, nu eindelijk eens bij dit vraagstuk der 40 miljoen, zonder vrees voor de liberalen en vrijzinnig-demokraten, woorden zal spreken van onverzoenlijken strijd.

H. G.

De spoorwegstaking in Frankrijk.

De spoorwegstaking in Frankrijk behoort al weer tot 't verleden. In den nacht van Maandag op Dinsdag heeft het stakingscomité besloten, dat allen weer aan den arbeid zouden gaan.

Op 't oogenblik weten wij nog niet, welke motieven de hervatting van den arbeid hebben veroorzaakt. Voor zoover wij weten, zullen 't wel niet de vage en totaal onvoldoende toezeggingen der maatschappijen zijn geweest, die b.v. op den zoo uiterst gerechtvaardigden eisch der spoorwegmannen, van een minimum-loon van 5 fr. per dag (een hongerloon bij de duurte der levensmiddelen, inzonderheid in Parijs) met het aanbod kwamen van 5 fr. per werkdag! M.a.w. de spoorwegarbeiders zouden dan den hun bij de wet gewaarborgden wekelijkschen rustdag alleen mogen genieten, indien ze dien dag met hun gezin wilden vasten. De schaamteloze hondscheid der spoorwegbandieten, die 't recht hebben het publiek en de arbeiders in hun dienst in de geldrepubliek uit te zuigen, spreekt klaarder dan veel woorden uit dit eene staaltje.

Doch nog veel minder is de arbeid hervat tengevolge van de bedreigingen en de daden der regeering. Inderdaad Briand's onwettige, doch juist daarom zoo bij de bourgeoisie in den smaak gevallen mobilisatie der spoorwegmannen is jammerlijk in 't water gevallen. Vijftien-duizend man hebben aan den oproep, die individueel tot de mannen gericht was, geen gehoor gegeven en die 15000 zouden dus volgens de opvatting van den vriend van Anseele strafbaar zijn, doch de man zal zich zeker niet inbeelden, dat zelfs de hoer justitie, welker tijdelijke souteneur hij nu is, in staat zou zijn die 15000 mannen in de gevangnissen der Republiek te slapen.

Zijn dus Briand's bedreigingen evenals zijn pogingen om de arbeiders schrik aan te jagen of te ontmoedigen door allerlei andere middeltjes — geen was er natuurlijk voor den beminnelijken avonturier te min of onbruikbaar — gefaald, zoo kan het ook niet aan de geringe uitwerking, die de staking ten slotte nog uitvoerende, gelegen hebben, dat zich de noodzakelijkheid of althans wenschelijkheid om haar op te heffen, voordeed.

Ondanks de berichten der burgerlijke pers immers, die zich bij zulke gelegenheden bij voorkeur laat bedienen door officiële berichtgevers en die uit klasse-solidariteit steeds elke arbeidersbeweging van deze betekenis zoo veel afbreuk tracht te doen als zij kan, blijkt uit alle betrouwbare mededeelingen en niet het minst uit wat de groote bladen zelf in hun kolommen opnemen, hoe diepe uitwerking de staking op een zoo groot deel van het Fransche spoorwegnet heeft uitgeoefend op het economische leven.

Het is de maatschappijen, inzonderheid de Noorder- en de Oosterspoorwegmaatschappijen, na eenige dagen inderdaad gelukt opnieuw den schijn te wekken als ging het bedrijf zijn geregelden gang, inzonderheid de groote internationale postverbindingen weer te herstellen. Daarop is dan ook bij elke spoorwegstaking in de eerste plaats het streven der beheerders gericht. En met allerlei hulpmiddelen lukt dit gewoonlijk ook wel, hoewel men niet vragen moet hoe. Maar het goederenvervoer is door de staking zoo goed als geheel in de war gebracht evengoed als het personenvervoer op zijlijnen en kleinere afstanden. En hierdoor wordt juist en aan de maatschappijen enorme schade toegebracht en aan het economische leven van het land. Nog Maandag 17 dezer seinde de correspondent van de *Vorwärts*, die werkelijk geen ophakker is, aan zijn blad: De Noorderspoorweg neemt geen goederen aan, en verzendt ze ook niet. Duizend wagons staan op de banen. Zelfs wanneer de staking morgen geëindigd zou zijn, is een regelmatig goederenverkeer in de eerste 14 dagen uitgesloten. De Oosterspoorweg, waarheen het verkeer met Duitsland werd geleid, is zoo overmatig belast, dat hij vóór 8 dagen geen goederen aanneemt. Op den Westerspoor (nu Staatseigendom) is het goederenvervoer totaal opgeheven.

Al het personeel is bij het personenvervoer gevoegd ter wille van den schijn. Alle andere berichten zijn onwaar. De staking der bouwvakarbeiders is volledig. Ook de electriciens houden vol. De verlichting wordt door genie-soldaten aan den gang gehouden. Kavalleriepatroeljes doorkruisen de stad. Steeds meer troepen uit de provincie worden samengetrokken. En dezelfde correspondent beschrijft ook, zooals trouwens de *Humanité* eveneens, hoe de maatschappijen er slechts door totale onttrekking van het personeel, dat zij op welke manier dan ook in hun macht hebben aan de zijlijnen, in slagen op de hoofdlijnen den schijn, maar ook niet meer dan den schijn van een normaal verkeer te herstellen.

Welke redenen het stakingscomité dus genoopt hebben, de staking op te heffen, is ons op 't oogenblik nog niet bekend.

Doch in ieder geval kunnen wij nu reeds constateeren, dat deze bijna algemeene staking op de Fransche spoorwegen een verheugend teeken geeft van den groei der organisatie, gepaard met revolutionnair gevoel en strijd-lust bij de Fransche spoorwegmannen. Twaalf jaar was het juist geleden, dat de laatste groote beweging onder het Fransche spoorwegpersoneel plaats vond. Maar in die twaalf jaar is mogelijk geworden, wat toen nog onmogelijk was: het toebrengen van een geweldigen stoot aan de verrotte plutocratie, die Frankrijk regeert en mooi op weg is het te degradeeren. Het proletariaat is de eenige klasse, die hiertoe ook in Frankrijk nog in staat is en het kan dit slechts langs revolutionnair weg. Parlementaire zegepraal, zooals die bij de jongste verkiezingen, zijn goed en wel, doch slechts als ze uitingen zijn van en gepaard gaan met groeiende organisatorische macht en groeiend revolutionnair inzicht. Te meenen echter, dat men in Frankrijk de macht van het geldkapitaal, dat ook de Fransche spoorwegen gebruikt om het volk uit te buiten, zou kunnen breken door in het Parlement redevoeringen te houden, daartoe is al de verblindheid noodig, waardoor het reformisme zich kenmerkt. Zoo 't noodig nog was dan heeft ook deze staking weer bewezen, hoezeer de Fransche bourgeoisie in oogenblikken van gevaar, niet alleen voor haar macht, maar zelfs maar voor haar portemonnaie, om het Parlement zich geen drommel bekommert, maar met graagte aan den eersten den besteh smeerlap of avonturier een dictatoriale macht in handen geeft. Aan den eersten den besten smeerlap. Want al voelen we nog zoo goed, dat 't weinig zin heeft Briand en dergelijke persoonlijk te kwetsen, we mogen toch wel kalm den man, die op 't oogenblik aan 't hoofd der Fransche Republiek staat, en wien de bourgeoisie op 't oogenblik alles weer toestaat, wat zij indertijd aan een Thiers, aan een Dupuy en zooveel andere toestond, aanduiden met de qualificatie, die hij verdient; Briand niet beter of slechter dan b.v. de avonturier, die onder den naam Napoleon III een kleine 20 jaar het schoone land heeft kunnen plunderen met zijne mede-bandieten om het ten slotte naar den afgrond te voeren, dan de bloedige Decemberman. En juist 't feit, dat de bourgeoisie aan zulke handen een quasi-dictoriale macht in handen geeft, bewijst immers, hoe noodzakelijk de massale actie van het proletariaat is tegen die dictatuur.

De groote spoorwegstaking in Frankrijk is ten slotte ook een symptoom van de in geheel Europa zich vertoonende strooming, die de botsingen op industrieel gebied steeds meer maakt tot reusachtige gevechten en tot politieke gebeurtenissen van den eersten rang. Naar den aard van het kapitalisme in de verschillende groote landen dragen die botsingen een ander karakter, vertoonen ze verschillende gedaanten. In Duitschland zijn het de prachtig georganiseerde centrale vakverenigingen, die dank zij de hooge ontwikkeling der industrie daar in steeds geweldiger botsingen geraken met het eveneens streng georganiseerde industriele kapitaal, terwijl een beweging van spoorwegarbeiders daar waarschijnlijk eerst mogelijk zal zijn als gevolg van groote politieke botsingen, omdat de spoorwegen in handen zijn van den Pruisischen staat vooral. In Frankrijk ontstaan die georganiseerde massa-botsingen meer en meer tusschen het geldkapitaal en de arbeiders. Maar in beide landen wordt de toestand daardoor steeds meer gespannen. In Duitschland schreeuwden de groot-industrieelen en de jonkers om nieuwe socialisten-wet en wetten tegen het posten, ten einde de arbeiders den strijd onmogelijk te maken. In Frankrijk zijn de renegaten van het socialisme goed voor de oppermachtige financiers om hun dictatuur over de natie met alle middelen te handhaven.

En eindelijk kunnen wij er toch nog weer eens de les uit trekken, hoe noodig het Marxisme is als theorie en wegwijzer der arbeiders. Dat de bourgeoisie nu de renegaten van het socialisme bij voorkeur in haar dienst stelt tegen de arbeiders, is ondanks alles een enorm nadeel voor het socialistisch bewustzijn der massa's. Wanneer het reformisme niet was opgestaan, zouden en Millerand en Briand onmogelijk zijn geweest en zonder paradoxaal te zijn, mogen wij zeggen, dat Jaurès, indien er van schuld sprake is, mede schuldig staat aan Briand's en Millerand's vuile daden. En wij weten, dat de rijen der candidaten, die in 't voetspoor dezer heeren willen treden, nog zijn aangevuld in een aantal landen. Een Anseele, een Vliegen, een Troelstra en hoeveel anderen staan gereed! Slechts het Marxisme, de praktijk en de theorie van den alzijdigen revolutionnair klassenstrijd kan het proletariaat behoeden voor herhalingen van het schouwspel, dat Briand c.s. ons nu in Frankrijk bieden. V. R.

Paf van het Prompte.

Dichters zullen worden uitgenoodigd een proloog te schrijven, zangvereeningen om Kiesrechtliederen te studeeren alsook om, uit hun midden kwartetten te vormen teneinde ook aan verzoeken van kleine plaatsen gevolg te kunnen geven. Ook solistische krachten, opstellen van tableauxvivants enz., zullen uitgenoodigd worden hun krachten beschikbaar te stellen.

Voor het Comité
(van Aktie voor het Volkspetitionnement)
J. F. ANKERSMIT.

Aldus te lezen in *Het Volk* van 18 Oktober 1910. Inderdaad, al stond de naam van Ankersmit er niet onder, dan zouden wij toch weten dat het de echte geest is van het ethisch-aesthetisch revisionisme, die zóó een proletarische beweging uit de grond denkt te stampen!

Maar zooals het ons aan meer Oostenrijksch doet denken, zoo doet het ons ook denken aan de oogenblikkelijke aktie van de Oostenrijksche Regeering tegen het duurder worden van het vleesch. Die Regeering zendt n.l. een studiekommissie naar Zuid-Amerika, om de vleeschnood tegen te gaan. En, zooals de *Leipsiger Volkszeitung* terecht opmerkt, „opdat niemand in twijfel zij, hoe ernstig deze studiereis bedoeld wordt, heeft de kommissie een muziekgezelschap meegenomen.” De «ernstige» Kiesrechtactie is met zoo weinig niet tevreden. Het Hollandsche proletariaat krijgt van de Arbeiders-Partij niet steunen voor brood — de Arbeiders-Partij is nog geen Regeering zooals Briand! — maar een »proloog» voor den Kiesrechtstrijd. Alleen de prologen, waardoorheen de S. D. A. P. het proletariaat tot het Kiesrecht en de macht wil voeren duren wat lang, zijn verwarrend in plaats van opklarend, en voeren het daardoor op den verkeerden weg.

Overigens moeten we erkennen, het is gauwer gekomen dan men dacht, de samenwerking met de liberalen. Er zal menigen zijn, die thans bij zichzelf zegt, die S. D. P'ers zijn toch eigenlijk maar ophakkers. De Sociaal-Demokratische-Partij zegt immers steeds, dat de Arbeiderspartij den strijd niet principiëel voert en ziehier wat te lezen is in *Het Volk* van 18 Oktober j.l. Op de konferentie, uitgeschreven door de Vrijz.-Demokraten, en waar de S. D. A. P., Werkliedenverbond en Liberale Unie aanwezig waren, meende de S. D. A. P.:

„dat het karakter van haar kiesrechtbeweging een te groote verandering zou ondergaan door een samenwerking met burgerlijke partijen en daardoor verzwakken, weshalve zij van oordeel was dat de strijd voor het A. K. beter kon worden gevoerd afzonderlijk van elkander, dan bij een dusdanige samenwerking. Daarbij verklaarde zij zich bereid tot dusdanige organisatorische maatregelen dat eventuele verschillende bewegingen niet met elkander in konflikt zouden komen.”

Eigenlijk is het moeilijk, hoewel de zaak waar het om gaat, de machtsvraag der arbeidersklasse, anders ernstig genoeg is, zich hierbij ernstig te houden. »Eventueel verschillende bewegingen!» Mijne heeren van de Werklieden- en Arbeiders-Partij, en van de Liberale en Demokratische Bonden, er is heelemaal geen beweging. De Sociaaldemokraten, die inzicht hebben te brengen, hebben dat allereerst aan de arbeiders te zeggen. Hoe kunnen nu bewegingen die niet bestaan, ooit met elkander in konflikt komen?!

Maar eventueel! Dat wil zeggen, er zouden eens bewegingen kunnen komen, en dan verklaart de Arbeiders Partij vast vooruit de organisatorische maatregelen te nemen, dat die «eventuele» bewegingen niet tegen elkaar botsen. Een schoone zaak voor de knusse burgerpolitiek, voor de bourgeoisie n.l. Weer is de Arbeiders Partij, wier invloed in het burgerlijk kamp daarom hoe langer hoe grooter wordt ten nutte van de burgerij, het middel der burgerpartijen geworden om de arbeidersklasse te bedotten. Er was geen beweging voor kiesrecht op dit moment, noch een ernstige onder de arbeidersklasse, noch èene onder de burgerij, groot of klein. Onder de burgerij komt er ook geen. Dat zegt ons de historisch-materialistische opvatting van de politiek, die ons immers toont, dat een klasse alleen kan strijden voor haar klassebelang, en dat zelfs de kleine burgerij, laat staan de groote, die in Holland het kiesrecht reeds heeft, die machtsvergroting niet behoeft. Er is één ding, dat ze noodig heeft; het proletariaat van zijn beweging afhouden. Als hun daartoe de leus A. K. kan dienen, dan is het hun goed. En de Arbeiderspartij helpt ze hierin een handje, neen een heele hand.

De Arbeiders Partij zal zeggen dat haar beweging met die bedrogs-beweging van de liberalen klasse-burgerij, niet in botsing komt! Maar dat wil zeggen, dat de Arbeiders Partij het speciaal proletarische aan de beweging zal ontnemen. Want alle proletarische, werkelijke strijd om machtsvergroting botst met de „beweging” van de burgerij. Woorden botsen niet met woorden. Woorden van A. K. mogen beiden schrijven en spreken zooveel ze willen, die zullen mekaar niet bijten. Maar arbeiders, strijd botst met strijd. En de strijd van het proletariaat gaat tegen de bourgeoisie, ook de strijd om het proletarisch kiesrecht. Daartegen strijdt dan ook het behoudersbelang van de kapitalistische liberalen en demokraten. In de konferentie heeft de S. D. A. P. alles gedaan wat van burgerlijk standpunt van haar kan worden verlangd. Ze heeft zich aan de burgerlijke politiek overgegeven. En nog wel aan éene zijde van die politiek, aan de burgerlijk-liberale, zich daarmede stellende tegen de burgerlijk-klerikale. Had de S. D. A. P. zich nog met huid en haar aan ganssch het Kapitalisme verkocht, er was reden geweest te veronderstellen, dat zelfs de Hollandsche arbeiders bij massa's het zouden inzien en de Arbeiders-Partij den bons geven. Maar nu ze zich »revolutionair» aanstelt en

oppositie blijft voeren tegen de Regeering, nu is het te vreezen, dat de arbeiders zelfs dit politieke bedrog niet zullen gevoelen. Aan de Sociaaldemokratie de taak ze in te lichten. Wij zullen het blijven doen. Wp.

De „marxist” Wibaut als „redder” van het stakingsrecht der gemeentewerklieden.

In Mei van het jaar 1907 werd door den Raad te Amsterdam een commissie benoemd teneinde de regeling van de rechtspositie der gemeentebtenaren en beambten in onderzoek te nemen en aan den Raad voorstellen te doen. Onlangs is het rapport van de commissie verschenen. Ons doel is niet hier het concept der commissie weer te geven, maar een bepaald punt in het licht te stellen.

De commissie heeft zich de vraag gesteld of in geval van staking onder de ambtenaren (hiermee zullen zeker ook beambten worden bedoeld) dezelfde regelen omtrent ontslag en straf alsmede het volgen van een bepaalden rechtsgang van kracht zullen zijn. Hierop heeft de commissie ontkennend geantwoord. Althans de meerderheid der commissie. O. m. was Wibaut lid van deze commissie. Het lid van Art. 9 van het ontwerp, dat slaat op het geval van staking luidt als volgt:

„De ambtenaar, die nalaat den arbeid te hervatten binnen den termijn, welke hem daarvoor door Burge-meester en Wethouders wordt gesteld, kan op staanden voet worden ontslagen. Een termijn als in den eersten zin bedoeld, kan ook bij wijze van openbare algemeene kennisgeving worden gesteld.”

De overwegingen die de commissie in meerderheid hiertoe hebben geleid, kunnen wij bij onze lezers als bekend veronderstellen. Wibaut als lid der commissie heeft gemeend hierop iets te kunnen vinden. In een nota bij de memorie van toelichting gevoegd door Wibaut zegt hij:

„Ondergeteekende is van meening, dat individuele dienstweigeren en gezamenlijke staking door ambtenaren, als in art. 9 voorzien, zich slechts onder zeer buitengewone omstandigheden zullen voordoen. Doch indien zij zich voordoen, zal de rechtsgang die in dit Reglement is aangegeven in geval van straf of ongevraagd ontslag, zeker niet mogen worden gemist. Eerder zullen dan de waarborgen van dezen rechtsgang in sterkere mate noodig zijn dan in gewone omstandigheden. Immers in de als zeer buitengewoon gestelde gevallen van dienstweigeren of staking, zal er ongetwijfeld hevige beroering zijn in de gemoederen, zoowel bij de ambtenaren als bij hunne chefs en bij het college van B. en W. Dan vooral zullen het onderzoek, de overweging en de bindende uitspraak van eene onbevooroordeelde (wij cursiveeren) commissie zeer stellig zijn vereischt. In den gedachtegang van ondergeteekende wordt gesteld, dat in geval van dienstweigeren of staking door tijdelijke tewerkstelling van andere krachten, (wij cursiveeren) voor den tijd dat de zaak bij de commissie van beroep in onderzoek is, in den dienst zal worden voorzien.”

Wibaut is een man van goeden wil. Maar de uitzinnige utopie, de juridische constructie, de wettelijke regeling die hij hier heeft uitgedacht, zou hem door den besten reformist niet kunnen worden verbeterd. De bourgeois stellen zich onverzoenlijk op het standpunt: wie staakt gaat er uit! Bij staking zegt Wibaut, dan zijn de gemoederen in beroering bij de chefs en B. en W. Niet bij de „Commissie van Beroep”? zouden wij willen vragen. Zullen zij daar „onbevooroordeeld” zijn?

Als Wibaut dat gelooft is hij niet vrij van wonder-geloof!

Reeds op deze logische gronden ontleent aan den gedachtegang van Wibaut, valt zijn systeem ineen. Tenzij men ons zou willen diets maken dat de arbeiders in de commissie de meerderheid hadden, daartoe uitverkoren door B. en W. of den Raad. Chefs, wethouders, in één woord, allen staande boven den arbeider in „hevige beroering”, alleen, herhalen wij, de commissie niet, die bestaat uit tegenstanders?!

Wel bekomme Wibaut deze lichtsprong. Maar er is iets in den gedachtegang van Wibaut dat erger is, dat scherper van het standpunt van den klassenstrijd moet worden tertig gewezen. Hoe! gij, Wibaut, wilt „tijdelijk personeel” in tijden van staking aanstellen, dus onderkruipers, en dan „recht” laten spreken over de stakers? Dus eerst de macht van de arbeiders breken en laten kapot maken en de arbeiders overleveren aan de genade of ongenade van een commissie van bourgeois, zoogenaamd onbevooroordeeld, niet in beroering!

Als de arbeiders ooit zoo stom zullen zijn om eerst de macht uit hunne handen te geven, om daarna zich te laten vonnissen, zijn ze niet waard om beter te worden behandeld. De „tijdelijk te werk gestelden” van Wibaut, hoe zullen zij begroot worden door stakende gemeentearbeiders! Heeft Wibaut niet gedacht aan de onmogelijke positie die hij als socialist inneemt, door aan te nemen dat arbeiders zielkundig ook maar zullen vatbaar zijn om hun duidelijk te maken dat onderkruiperij moet toegelaten, zelfs gesanctioneerd bij wijze van rechtsgang als voorwaarde om dat althans mogelijk te maken? Wie die de arbeidersklasse, wie die de psyche van het strijdende proletariaat begrijpt, zal zoo iets durven bevestigen? In tijden van staking zou het „tijdelijk personeel” enigszins hardhandig worden aangevat door de stakers dunkt ons. Denkt Wibaut misschien dat als de gemeente eenmaal over personeel beschikt, ze er dan aan zou denken ze weer te ontslaan om „recht” te doen aan de strijdende arbeiders? Wij denken van niet. Integendeel. De „hevige beroering” van het perskanaal, van de vuile kleinburgers, van de ophitsende grootkapitalisten, van den handel, van de industrie zullen door hunne „openbare meening” dat reeds beletten. Zoo ziet de „marxist” Wibaut niet de werkelijke klasseverhoudingen, maar wel het stuk papier „de rechtsgang” die hij er voor in de plaats wil stellen. Wibaut is geïnfecteerd met burgerlijke, met reformistische tendenzen.

Kolporteert met onze Kiesrecht-Brochure.

Hij, de „Weekblad“-redacteur, handelt in de practijk even „positief“ als de reformisten. Willen Vliegen en Troelstra niets weten van de staking van gemeentewerkliden, zij zijn daaraan vijandig gezind; Wibaut gaat hun slechts in zooverre uit den weg, dat hij om het eene euvel te vermijden in een ander groot kwaad vervalt. Beiden deugen niet voor den strijdenden arbeider. Wat Troelstra niet wil, wat Wibaut wel wil, is beiden een miskenning van het klassekarakter der bourgeoisie aan den eenen kant, en aan de andere zijde een verlooche-ning van den proletarischen klassenstrijd. Op zichzelf en tezamen leiden zij tot verzwakking van het klasse- bewustzijn der arbeiders. Zou *Het Volk*, dat zich niets weten maakt van deze zaak, evenals het vorig jaar, toen de fractie der S. D. A. P. zonder motiveering in het open- baar voor de gemeentebegroting stemde in afwijking van vorige jaren, misschien de nota van Wibaut van plan zijn dood te zwijgen? Zij hebben er nog niet van gerept. Van der Goes die voor kort zulke uitvoerige artikelen heeft geschreven in „het Weekblad“ over het stakingsrecht in kwestie, zal het zeker niet aan zijn aan- dacht ontsnappen, welke sprongen thans zijn mederedac- teur maakt. Althans wij hopen het. O. V.

De Arbeidswet.

Ongestoord gaat Talma voort. Hij, de cynische dominee en demagoog, en als politicus, de rechterhand van den jovialen Lebemensch Heemskerk, die tegenwoordig als Minister-President het konservatisme van alle burger- partijen in zich vereenigt, heeft zijn reeds weinig bedui- dend wetsontwerp tot wijziging van de Arbeidswet nog eens gewijzigd, en zooals men in deze slappe tijd, nu van de arbeidersklasse niet veel anders dan groote woorden uitgaan, niet anders kan verwachten, in reaktionairen zin. Het cynische van dezen christen op den Ministerzetel zit hierin, dat hij wel kent de macht van het kapitaal, en het ongegeneerd durft zeggen, maar dit gebruikt ten voordeele van het kapitalisme. Zoo zegt hij bijv. in zijn Memorie van Antwoord op het voorloopig verslag der Kamersecties omtrent deze wet: Indien inderdaad een werkgever deze gelegenheid niet wil geven (de gelegen- heid n.l. tot het volgen van vakonderwijs voor jeugdige arbeiders), zal hij allicht voldoende middelen bezitten om te voorkomen, dat het verzoek wordt gedaan. In gewoon Hollandsch wil dit zeggen, dat de werkgever zoo'n jeugdige arbeider dan met den honger dreigt. De Minister weet dus heel goed, dat de werkgever in onze maatschappij economisch de sterkste is. Men zou zoo zeggen, dat dan een christelijk Minister, ex-leider van Patrimonium, de economisch-zwakken, de arbeidersklasse, met alle macht zou te hulp komen. Maar dan rekent men buiten de werkelijkheid, die immers is dat ook de daad van ex-leiders en leiders der arbeiders bepaald wordt door de georganiseerde macht en het socialistische inzicht dat onder die arbeiders leeft. Wil de arbeiders- klasse ook de hulp van de wet — en dat moet ze willen — dan eerst voor de socialistische organisatie gestreden, die de wet kan dwingen.

Zoo heeft Minister Talma in zijn vroeger voorgesteld artikel om den hoogsten arbeidsduur voor jeugdige personen en vrouwen te stellen op 10 uur per dag, in- gelascht een alinea waarin toch weer de tien-en-een- half-urige arbeidsdag vergund wordt, en dat o trouwe, revisionistisch gezinde, verparlementairde arbeiders, on- danks de «overwinningen» die de tienurenaktie en de motie-Aalberse verleden jaar u volgens uw voormannen al gebracht hadden! Maar beste vrienden, nogmaals, de Minister is een cynicus, die naar uw werkelijke macht vraagt en niet naar de schoone woorden van uw parle- mentariërs luistert, en uw macht is klein en groeit niet. Uw macht blijft staan doordat ge voornamelijk naar de kiezers en het parlement en de liberalen kijkt, in plaats van naar de heele massa van arbeiders, die in aktie moeten worden gebracht tegen het huidige parlement, en tegen de onwillige liberalen zoo goed als tegen de hondische christen-politici.

Arbeiders, gij moogt het vervelend vinden of niet, maar we moeten het u voortdurend voorhouden. Ook den tienurendag krijgt gij alleen door een werkelijk proleta- rische beweging voor Algemeen Kiesrecht, proletarisch van inzicht en proletarisch van politiek. Of de petition- nement-beweging als tegenwoordig een zoodanige is, daarover in een ander artikel in dit nummer. W.P.

Kleine Berichten.

Naast pest en cholera is thans de hongertyphus het «konsti- tutioneële» Rusland binnengeslopen.

Uit vrees voor het overslaan der Revolutie naar Spanje, doet de burgerlijke «demokraat» Canalejas, Minister-President van Spanje, thans openlijke pogingen zich nauwer met den Paus, dien hij zoogenaamd bestreed, te verbinden. Tevens schijnt deze radi- kale minister weer een plunderingstocht naar Marokko voor te bereiden.

Engeland en Rusland blijven in Perzië stoken. Thans is Zuid-Perzië het veld hunner politieke sabotage tegen de Perzische Revolutie. Engeland schijnt een deeling op het oog te hebben. Zuid-Perzië onder Britsch-Indische, Noord-Perzië onder Russische heerschappij.

In Konstantinopel, Saloniki, de hoofdstad van Macedonië, en in geheel Macedonië, blijft de jong-Turksche militaire diktatuur door den staat van beleg, zwaar op de bevolking drukken.

De staking der kolenarbeiders in Moabit, waarbij de politie opstootjes veroorzaakte, is met een overwinning der arbeiders ge- eindigd. Intusschen heeft de politie, bij stakingen in het Rijn-

gebied en te Bremen nieuwe opstootjes geprovoceerd. Men ziet hoe de radeloze Duitse regeerders en uitbuiters de arbeiders probeeren te desorganiseeren en hun verzet in bloed te smoren.

De staking der scheepswerf arbeiders in Noord-Duitschland is met de overwinning der arbeiders geeindigd. De fabrikanten in dit bedrijf moeten thans voor het eerst de organisatie erkennen, met haar onderhandelen, en overeenkomsten met haar sluiten. Hierdoor is voorloopig de dreigende metaalbewerker-uitsluiting afgewend.

De Finsche Landdag die de ontrecting van Finland door Stolypin niet goed wil keuren, is door den Czaar naar huis gejaagd.

Het Stokholmsche Gerechtshof heeft eenstemmig besloten, dat de Zweedsche Typografenbond wegens zijn deelname aan de massastaking van 1909 niet verplicht is, eenige schadevergoeding te geven aan de patroons, die beweerden dat het kontrakt over- treden was.

In de Duitse Katholieke Partij (het Centrum) wordt de tegenstelling tusschen de den strijd willende christelijke vakorga- nisaties en de volkomen beadviseerde katholieke vakafdeelingen hoe langer hoe scherper.

De leider der Kretenzers Venizelos is door den Koning van Griekenland tot Minister-President benoemd. Hiermede heeft ook in Griekenland, wel nog niet zoo volledig als in Turkije of in Portugal, de jonge militaire partij de overwinning behaald.

Brieven uit Parijs.

II.

Over: De Spoorwegstaking. (16 Okt.)

't Is toch werkelijk jammer dat de fransche arbeiders de hollandsche en belgische revisionistische bladen niet lezen. Immers door b.v. *Het Volk* te lezen konden de arbeiders hier weten dat het voor hen in hun land met de «pootige hervormers» met de «socialistische» ministers, toch wel «wat anders» is dan in de andere landen. Of door het lezen van de meer openhartige «Vooruit», zou- den ze in de gaten krijgen, dat ze kolossaal in welstand vooruit gaan en dat ze door toedoen van «praktische» mannen als Briand c.s. langzaam doch zeker in 't socia- lisme aan 't groeien zijn.

Maar zal de snuggere lezeres of lezer misschien vragen; worden de fransche arbeiders dat alles dan niet gewaar? Klaarblijkelijk niet, want de laatste dagen was het ons weer eens alsof we in April van 1903 onder het ministerie Kuypers zaten. Evenals daar hadden ook hier de spoor- slaven den bloedsomloop van de moderne maatschappij zoo goed als stil gelegd, evenals daar, spreekt men ook hier van officiële zijde over misdadige woeling, evenals daar houdt men ook hier het hoofd van het ministerie zijn oude plunje voor.

Toch is er wel verschil!

Kuypers liet b.v. de leiders der stakers vrijrondlopen. Briand arresteert ze. Kuypers bleef in den strijd tegen de arbeiders toch nog op wettelijk terrein. Briand roept de spoor-slaven met verkrachting der wet onder de wa- penen, om hen zoodoende als soldaten te dwingen het werk te doen wat ze als burgers hebben gestaakt!

Voor eerbare «Vooruit-» of Volk-lezers die de gevaren van het ministerialisme niet kennen doordat ze er nooit voor zijn gewaarschuwd; wier voorgangers het klasse- verraad van Briand c. s. stilzwijgend goedgekeurden en hen als «pootige hervormers» begroetten, moet het een onaangename verrassing zijn, die bij uitstek praktische mannen als pootige verdedigers van het kapitalisme te zien onttoppen.

Briand was altijd een „praktisch“ man. Hij is nooit geweest wat Troelstra noemt, „een op een formule dood- vallende politikus“. Van de theorie had hij altijd een zekeren afschuw, hij was altijd de man van de „daad.“ In een vurige rede verdedigde hij op het kongres der „Parti Socialiste“ van 1899 de algemeene werkstaking als het praktische middel bij uitnemendheid.

Ik beschouw, zei hij, de algemeene werkstaking niet als hersenschimmig zooals velen, maar als wezenlijk prak- tisch... Men zegt dat zal de revolutie zijn. Welnu! ik zeg dat ook, ik geloof vast dat de algemeene werkstaking de revolutie zal zijn. Maar een revolutie die aan de arbeiders meer zekerheid geeft dan die van 't verleden... Het zal dan geen revolutie meer zijn om bedrieglijke formules, het gaat dan voor het volk niet meer alleen om het ingebeeld en kinderachtig recht, om zijn rechten op Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap op openbare monu- menten te schrijven. Het zal dan de revolutie in de dingen zijn, die dan eindelijk den mensch zal veroorlooven uit het rijk der woorden in dat der werkelijkheid over te gaan. En zegt hij verder: In geval van algemeene werkstaking zal het leger niet meer zoo'n zachtzinnig instrument in handen der bourgeoisie zijn... De soldaat die men uit voorzorg ver van zijn geboorteplaats doet dienen zal denken: Men zegt aan mij op die arbeiders te schieten, maar aan de soldaten die in mijn geboorteplaats dienen, commandeert men misschien op hetzelfde uur om op mijn vader, mijn broeder, of een der mijnen te schieten. En als men dan in 't bevel om te schieten, volhardt, als de officier onverzettelijk blijft en den wil van den soldaat wil dwingen, terwijl hem dusdanige overwegingen beheerschen, ach! zonder twijfel de geweren zullen dan wel afgaan maar misschien niet in de aangeduide richting.

En om te doen zien, dat hij niet tegen ander geweld was zei hij: Gaat met uwe spiezen, sabel, pistolen en geweren; verre van U te misprijzen, zal ik het me een eer rekenen een plaats in uw rangen te nemen. Ziehier eenige zinnen van «kameraad» Briand! Hij neemt dan ook inderdaad dapper deel aan den strijd,

doch hij staat aan den anderen kant van de barricade!

Men begrijpt dat er op 't oogenblik veel met die brochure van Briand wordt gewerkt, ze gaat dan ook goed van de hand. Op de meetings, waar men de soldaten aanraadt, niet op de stakers te schieten, geeft men hen den raad de brochure van Briand te lezen. Beter en duidelijker kunnen ze het dan ook niet zeggen.

Er zijn op 't oogenblik geen beter bestrijders van het ministerialisme in de soc.-democratie als minister Briand. En hij doet dat oudergewoonte weer «praktisch». Met mokerslagen hamert hij het inzicht van de verderfelij- kheid ervan in de arbeidershoofden 't Is werkelijk grappig om te zien met welk een ijver hij zijn geestverwanten de argumenten uit de handen slaat. Een van die argu- menten die men in België nog al eens kan hooren is: «Door deelneming aan de regeering zal men daar goed in elk geval beter dan 'n gewoon bourgeois de belangen der arbeiders behartigen». En wat blijkt nu? Meer dan zes maanden hebben de spoorwegmannen hun grieven en eischen door woord en geschrift doen kennen. Ieder- een weet hier dat hun voornaamste eisch is, een loon van tenminste 5 francs per dag voor ieder spoorwegman. Herhaalde malen hebben ze hun eischen aan de rege- ring kenbaar gemaakt.

Briand maakt nu aan de bourgeois-bladen bekend dat hij hun eischen niet kent! Hij houdt zich dus wel goed met de belangen der arbeiders bezig, nietwaar?

Verschillende leiders van vakbonden zijn te samen in het bureau van *L'Humanité* gearresteerd. De leider der electriciens „koning Pataud“ die men ook wou arresteeren, oordeelde het raadamer om in navolging van den koning van Portugal het hazenpad te kiezen. Men ziet wat men in Duitschland wil doen, wordt hier zonder complimenten gedeeltelijk gedaan. Men merkt in tijden als deze, als het ernst wordt, niet veel van den zoo hoog geroemden invloed van Jaurès en de zijnen op de regeering, waarmee hij tegenover de duitse soc. dem. altijd schermt.

Evenals in 1903 in Holland zijn ook hier de spoor- wegen natuurlijk door de militairen bezet. Straks zullen als de teekenen zich niet bedriegen ook hier de slacht- offers bij duizenden vallen. Maar men kan nu eenmaal niet strijden zonder offers.

De regeering en de bourgeois-bladen roepen reeds juichend dat de werkstaking verloren is, Briand gaat reeds zoo ver om te beweren dat de staking is afgelopen. De stakers protesteeren daartegen en wilden door een mani- festatie in den morgen hun aantal doen zien; Briand maakte echter bekend dat hij de betooging met geweld zou beletten.

In verschillende bedrijven hebben de arbeiders min of meer uit solidariteit gestaakt, o.a. de bouwvakken en de electriciens.

Evenals in 1903 blijkt ook hier nu weer duidelijk welk een machtig wapen de massa-staking voor de arbeiders is. Het feit dat ze nu nog veel worden verloren, doet daaraan niets af, want de oorzaak daarvan is meestal de nog geringe organisatie en scholing der arbeiders, die echter groeit en groeien moet door den strijd, door de ontwikkeling der maatschappij zelve.

Daarom is de toekomst aan onsl.

F. v. d. D.

De Leidsche Kettingmeden.

Zooals men weet zijn de kettingmakers aan de Grof- smederij uitgesloten, omdat zij weigerden zich een loons- verlaging van 15% te laten welgevallen. Een actie tegen zulk een verlaging moet in de oogen van ieder denkend arbeider vanzelfsprekend en allen steun waard zijn. En te meer wanneer ze eendrachtig wordt onder- nomen, wanneer onderkruiperij vrijwel uitgesloten is en het dus alleen op uithoudingsvermogen aankomt. Niet alzo in de oogen van het hoofdbestuur van den Metaal- bewerkerbond. Niet alleen raadt het, zich maar bij de loonsverlaging neer te leggen, niet alleen werkt het niet met steunlijsten — het klaagt zelfs den L. B. B., die wel steunt, bij het N. V. V. (!!) aan. Het hoofdbestuur heeft een rapport over deze zaak aan de afdelingen rondge- zonden, de Leidsche afdeling en de L. B. B. komen nu met een tegenrapport.

Reeds de eerste zin is treffend: «Wat wij voornamelijk op het rapport van het H. B. hebben aan te merken is, dat het H. B. (Dekkers) te veel, zoo niet uitsluitend is afgegaan op mededeelingen van de directie, terwijl op de inlichtingen van de kettingsmeden geen acht is ge- slagen». Ongelooflijk niet waar? En toch — het wordt waar gemaakt, onder anderen door een loonstaatje over zes weken tegenover de gegevens te stellen die Dekkers van de directie kreeg. Ook over de vooruitzichten van het bedrijf en de mogelijkheid van concurreeren redeneert Dekkers uitsluitend volgens de gegevens der directie en komt daardoor soms tot de grootste onzin. Eén staatje: «Waarom de Schiedamsche Directie ondanks de hogere loonen kan concurreeren met Leiden en Engeland, vindt vermoedelijk haar oorzaak in het feit, dat deze onder- neming geen kosten heeft van aanschaffing, onderhoud en exploitatie der machines». Zeer terecht antwoordt de Leidsche afd. op deze zotteklap: «Volgens Dekkers' theorie zal binnenkort dus de machinale industrie weer plaats moeten maken voor 't handwerk, omdat dit laatste goedkoper is.» Maar dat een arbeidersleider zich zulke kletspraat niet schaamt! En dat een arbeidersleider niet inziet, dat, als een bedrijf kwalijk kan concurreeren, dat dan de arbeiders er voor moeten strijden, dat niet van hun loon, maar van de winst (bij de Grofsmederij de laatste jaren 8 percent) wat afgaat!

Er is nog zeer veel in dit rapport, waarin de houding

van Dekkers in een allerzonderlingst licht komt te staan. Ter wille van de ruimte volsta één voorbeeld. Dekkers laat ook gelden zijn meening, dat hij den Directeur uit de Staatscommissie voor de werkloosheid, te goed persoonlijk kent om aan te nemen, dat deze gebruik zou maken van de economische omstandigheden, om zijn arbeiders scherper uit te buiten! Daargelaten dat deze woorden in strijd zijn met de uitlatingen van den directeur zelf — heeft Dekkers nog nooit van een klassenstrijd gehoord, waarin de belangen van uitbouter en uitgebuite onverzoonlijk zijn en die allerminst door persoonlijke welwillendheid wordt te niet gedaan? 't Is fraai! Waartoe het revisionisme iemand al niet voeren kan!

Gelukkig is Dekkers de Metaalbewerksbond niet. De afd. Eindhoven werkt al met steunlijsten, hopelijk volgen er meer na lezing van dit rapport. En het volgend congres (over twee jaar!) zal toch zeker het H. B. eens flink de les lezen?

Intusschen, steunt de kettingsmeden! Laat hen niet over aan de vrijen en het N. A. S., redt hen voor de A. N. M. B., waartoe de meeste sinds kort waren toegetreden en die nu door de houding van haar hoofdbestuur reeds tien leden weer verloren heeft.

Giftten kunnen gezonden worden aan de penningm. der S. D. P. afd. Leiden: mej. A. Pitlo, Groenhovenstraat 7. v. S.

Uit de Vakbeweging.

Het Engelsche vakcongres.

Het 43e jaarcongres der Engelsche Trade-Unions in Sheffield is wel een der belangrijkste geweest van de laatste jaren. Er is althans na de verburgerlijking en 't zich tot een soort gilde vormen der Engelsche vakbeweging thans een ontwakend besef werkzaam, door de inwerking van het kapitalisme en de verscherping der klassetegenstellingen te voorschijn geroepen, dat langzamerhand zijn uitwerking niet zal missen. De onvermoeide propaganda der S. D. P. in Engeland zal ook daar ten slotte, na jaren van schijnbaar vruchteloos arbeid, niet nalaten, positieve resultaten ten gevolge te hebben.

Toch heeft de toestand in Engeland natuurlijk nog in sterke mate het karakter van het oude. 't Doet toch eenigszins zonderling aan, onder de namen der uitgenoodigden door het congres, die het uit naam van Sheffield begroetten, te vinden een burgemeester, mijneigenaar, die de vakvereniging in eigen bedrijf niet erkent, een zekere graaf Fitzwilliam. 't Treft ook als we daarbij vinden de drie parlementsleden van Sheffield, een van de arbeiderspartij, maar ook een liberaal en een conservatief. Dat we er de oppergildemeesters zouden vinden van sommige gilden moge wonderlijk zijn, doch verbaast niet al te zeer.

Dit alles teekent echter een vakbeweging in zijn klassebesef. Sheffield zelve is trouwens, wat zijn vakverenigingwezen betreft, zelve een toonbeeld van het oude gildewezen. De splitsing der organisatie lijkt daar onder de tegenwoordige verhoudingen eenvoudig onzinnig. Zoo vindt men er b. v. afzonderlijke organisaties voor de zagenslijpers, de scharenslijpers, de messenslijpers, de scheermessenslijpers, de zakmessensmeden, de messenklingsmeden, de scheermessenklingsmeden enz. Men vindt er twee bestuurdersbonden. Bij de eene kunnen politieke vereenigingen aangesloten zijn, bij de andere niet, doch beiden doen aan politiek. En 't moge in andere steden anders en beter zijn, het bestaan ervan alleen, zegt reeds veel.

Doch de verscherping der klassetegenstellingen begint zijn arbeid, ook in Engeland. En 't feit, dat de Engelsche vakbeweging geen gelijken tred heeft gehouden met de industriele ontwikkeling, begint zijn nadeelige gevolgen te toonen. De collectieve contracten, in Engeland zoozeer in zwang, versterkten ook de organisatie der patroons. En terwijl de ondernemers zich al sterker en sterker organiseerden, en organisaties vormden, die een geheele industrie omvatten, bleven de organisaties der arbeiders verdeeld en stonden tegenover het vereenigde kapitalisme hulpeloos. Gevolg daarvan is althans geweest 't besluit, dat met 1.175.000 tegen 265.000 stemmen werd aangenomen en als volgt luidt:

Het congres is van meening, dat het tegenwoordige volgens branches ingedeelde trade-unions niet bij machte is, den strijd tegen het moderne kapitalisme met succes te voeren. Ofschoon niet ontkend kan worden, dat deze wijze van organisatie in het verleden goede diensten heeft gedaan, toch staat vast, dat door een samensmelting van alle verwante beroepen tot industrieverbonden met een Bondsbestuur aan het hoofd meer zou kunnen worden verkregen.

Het kongres besloot het parlementaire comité op te dragen zich met alle vakverenigingen van Groot-Britannië in verbinding te stellen en het volgend congres voorstellen daartoe in te dienen. En al is daarmede de betere toestand nog geen werkelijkheid, de goede richting is er mee aangegeven.

In dit verband willen we er ook even op wijzen, dat juist de ontelbare splitsingen der Engelsche vakverenigingen mede oorzaak zijn geweest van 't zoo groot aantal stakingen in 't afgeloopen jaar. Waar 't algemeene, klassebewuste verband ontbreekt, is dit ook zeer verklaarbaar. In vele gevallen werden de collectieve contracten door staking verbroken, zonder dat zelfs de leiding vooraf daarover werd geraadpleegd. En al is dit meer revolutionaire verzet tegen de verstarring van den vakstrijd in Engeland door de contracten, ook reeds een hoopvol teeken, toch zijn deze tevens een gevaar. Maar ze zijn vooral een

waarschuwing tegen den vakvereenigingsleider, die „de vrede in de industrie” wil scheppen door middel van het contract en door dit contract den strijd wil laten varen in stede ze daarmede te voeren. En dat de druk van het contract en de belemmering erdoor voor den strijd — die slechts gevoerd kan worden als de organisatie der vakvereenigingen zich dien overeenkomstig ontwikkelt — sterk wordt gevoeld, bewijst de aangenomen resolutie, om een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid, alle collectieve contracten op een bepaalden tijd op te zeggen. Ben Tillett van de dokwerkers betoogde, dat het streven moest zijn, de vakvereenigingen zoo sterk te maken, op een gegeven dag alle den arbeid neer te kunnen leggen, omdat men thans niet in staat is, in een afzonderlijke tak van industrie een staking met succes te voeren. Hij toonde aan, dat, zoolang de arbeiders in afzonderlijke beroepsgroepen bleven gesplitst, de kapitalisten steeds met de zweep voor de uitsluiting klaar zouden staan. En Ben Tillett was de man, die reeds meer dan 10 jaren propageerde voor de verplichte scheidsgerichten. Deze tegentendenz naar het Fransch syndicalisme is dan ook een natuurlijk gevolg van het gebrek aan socialistisch inzicht bij vakbeweging en arbeiderspartij.

Het belangrijkste van het congres was ongetwijfeld de Osborne-kwestie. We kunnen hierover in deze rubriek kort zijn, dar ze reeds in een andere is behandeld. Het is thans aan de vakvereenigingen verboden zich met de politiek te bemoeien. Het recht, verplichte bijdragen voor politieke doeleinden te heffen of een kas voor dit doel te gebruiken, is daarmede verboden. Het congres beslist, dat de vakvereenigingen als te voren hun bijdragen zouden afstaan aan de arbeiderspartij, zelfs op gevaar af, dat de beampten zouden worden gevangen gezet.

Voordien werd echter, hoewel met een klein minderheid, een resolutie aangenomen, waarin de samensmelting van de drie nationale instellingen het parlementaire comité, de vakvereenigingsfederatie en de arbeiderspartij werd verlangd.

Van de overige zaken op dit congres behandeld, vermelden we slechts de houding tegenover de staatsarbeidersbeurzen, die als onderkruiperswerwers werden gesignaleerd; niettegenstaande 't verzet van 't Parl. comité, werd een desbetreffende resolutie aangenomen, die vakvereenigingsbureaux eischte.

Bovendien eischte het congres nog den wettelijken 8-urendag voor het bakkersbedrijf.

De deelname aan 't congres was met ± 100.000 verminderd, voor een deel ten gevolge van de teruggang der vakvereenigingen; een oorzaak, die mede niet naliet zijn invloed op de besprekingen uit te oefenen.

Men ziet uit dit alles reeds van hoeveel belang dit congres voor de Engelsche vakbeweging worden kan. Laat ons hopen, dat het een begin moge zijn voor de werkelijke opklaring der Engelsche arbeiders, wier klassebesef door de verburgerlijking der arbeiderspartij ontzettend is gedaald. Slechts de S. D. P. zal daar, evenals in ons land, de sociaal-democratische inzichten weer doen ontwaken onder de arbeidersmassa. De verscherping van den klassenstrijd zal ook daar, na slechts schijnbaar vruchtenloozen arbeid van vele jaren, de resultaten van dien arbeid naar voren brengen. C.

Propaganda te Maastricht.

Zaterdag 15 Oct. hadden wij hier een openbare vergadering met De Visser en Wijnkoop als sprekers. Zij was bezocht door 200 arbeiders, die allen naar de pakkende rede van beide sprekers met aandacht luisterden. Voornamelijk gaf De Visser de tegenwoordige toestand duidelijk weer. Hij toonde met feiten aan, de ontwikkeling van het kapitalisme, waardoor de arbeiders gedrongen worden den strijd steeds scherper te voeren. Alleen door strijd is eenige overwinning mogelijk. Tevens toonde hij met bewijzen aan, de voor de arbeiders verderfelijke revisionistische tactiek in den klassenstrijd.

Beide sprekers vonden veel bijval onder de aanwezigen. Door de voorz. der afd. S. D. A. P. de Jonge werd gebruik gemaakt tot debat. Deze was echter zoo zwak, dat hij niet één feit door beide sprekers aangehaald, kon weerleggen. Zijn debat bestond dan ook alléén uit enkele plaatselijke dingen en dat de „heeren Tribunisten” niets anders dan spelbrekers waren. Er werd hem echter, tot genoegen van de aanwezigen, door De Visser duidelijk gemaakt wie de „heeren” en de „spelbrekers” waren.

Zoo had deze vergadering een goed verloop; enkel en alléén dat de voorz. der M. B. B., een S. D. A. P. er, door zijn geschreeuw eenige malen tot de orde moest worden geroepen. Er werd voor f 1,74 aan lectuur verkocht. Na 't afluip der vergadering, welke omtrent 12 uur gesloten was, werd een afd. gesticht met aanvankelijk 13 leden.

Wij zijn dus ook in Maastricht zoover gevorderd, dat het echt socialistisch bloed begint te stroomen en wij hopen van harte, dat de stroom steeds zal wassen. Want alléén door den onverzoonlijken scherp klassenstrijd is de overwinning voor het proletariaat mogelijk. Bs.

De Redactie heeft aan dit bericht iets toe te voegen. Natuurlijk zijn wij allen verheugd, dat de S. D. P. niet alleen naar Maastricht is geroepen, doch zich zelfs daar heeft gevestigd. In de groote industriele distrikten van ons land moet de stem van het socialisme eindelijk weer gehoord worden.

Maar op de partijgenooten te Maastricht, die wij op deze moeilijke voorpost hartelijk welkom toeroepen, rust een dubbel zware taak. Ver van het centrum van Holland, waar de arbeidersbeweging in Nederland in elk geval het meest gekoncentreerd is, is het voor onze kameraden in het katholieke Zuiden van Limburg een niet gemakkelijke plicht, zich onafhankelijk van alle burgerlijk, liberaal, democratisch, vrijzinnig of atheïstisch

gedoe enkel en alleen in den strijd tegen gansch het kapitalisme te begeven, tegen klerikaal en liberaal. Wij zullen u helpen, partijgenooten te Maastricht, maar gij moet het doen.

Van de Afdelingen.

Den Haag. — De bakkersmeeting voor afschaffing van nacht-arbeid en invoering van den 10-urendag is, wat het aantal bezoekers betreft, goedgeslaagd. Een geest van matheid en lusteloosheid beheerschte echter zoowel het publiek als de redevoeringen.

Onze afdeling houdt a. s. Dinsdagavond een openbare vergadering in het Logegebouw, Warmoezierstr. 95 (bij de Prinsengracht), waar v. Ravesteyn spreekt over „Revolutie in Portugal” en de Visser over „De Fransche Spoorwegstaking”.

De afd. Den Haag heeft een verlies geleden door het overlijden van partijgenoot Briels. Wij betreuren in hem een van de mede-oprichters der partij, die ook vroeger, in de S. D. A. P., steeds aan onze zijde stond. Een slepend longlijden belette hem reeds meer dan een jaar, aan het partijleven deel te nemen. Vergeefs heeft hij in Zwitserland voor zijn kwaal genezing gezocht.

Groningen. Aan 't slot van een cursus over de massastaking naar aanleiding van de discussie Kautsky-Luxemburg in de *Nieuwe Zeit* gaven zich twee personen op als lid van onze partij.

Wijnkoop sprak Vrijdag 14 October voor een matig bezochte vergadering over het congres van Maagdenburg.

De h. h. vergadering van Maandag jl. hechtte haar goedkeuring aan het plan voor de winterpropaganda, door 't bestuur opge-maakt. Zij besloot ook de wekelijksche leesavond, die voor de eerstgenoemde cursus voorloopig was opgeschort weer in te stellen voor leden en belangstellenden. Woensdag a. s. is ten huize van Sterringa weer de eerste samenkomst. Ieder is welkom.

Leiden. De beide cursussen van De Visser over „Sociaal-democratie en Vakbeweging” zijn goed geslaagd. In weerwil van de ongunstig gelegen zaal waren er 70 hoorders. De eerste avond werd f 2.35 gecollecteerd voor de Kettingmakers, de tweede met bonnetjes voor hen gewerkt.

Sinds de vorige opgave wonnen wij vier leden, waaronder twee die uit de S. D. A. P. overkwamen. Twee bedankten om persoonlijke redenen en twee vertrokken naar elders.

Rotterdam. — Vanaf 19 Oct. jl. is het adres van het Secretariaat der afd. Rotterdam, Oostmaaslaan 101a aldaar.

Utrecht. — De afdeling vergaderde Vrijdag 14 October huis-houdelijk. Tot secretaris werd, daar Leverland wegens drukke werkzaamheden had bedankt, Viehoff, Havikstraat 10 bis gekozen. Leverland is nu alleen penningmeester.

De propaganda voor de cursus de Wolff, over „het Erfurter Program” werd geregeld.

Candidaat voor de functie partijsecretaris-penningmeester werd J. C. Ceton gesteld.

W. v. Schaick werd benoemd tot banierdrager. De propaganda voor de openb. vergadering uitsluitend voor bouwvakarbeiders over „Soc. dem. en Vakbeweging” met L. de Visser werd geregeld.

We kunnen mededeelen dat de vergadering met de Visser uitstekend slaagde.

De zaal was geheel bezet, het betoog van de Visser werd aandachtig aangehoord.

Bij het debat werd ons een debatvergadering met de Centrale Bond en één met Kolthek of Drewes aangeboden, welke beiden begin volgende maand zullen plaats hebben.

Weesp. — Verantwoording Gemeenteraadsverkiezing te Weesp, afd. Leeuwarden f 2.—, afd. Vlissingen f 1.45, afd. Almelo f 1.65, afd. Leiden f 2.15, afd. Enschede f 2.50, afd. Hengelo f 1.20, B. V. te K. a. Z. f 0.50, M. v. R. te 's G. f 1.50, P. te A. f 1.—, P. Z. te A. f 0.25, G. te B. f 10.—, L. te B. f 1.—, S. v. B. te B. f 0.50, afd. Delft f 0.35, afd. Rotterdam f 0.25, Totaal f 26.30.

Boekaankondiging.

De Nieuwe Tijd.

Door allerlei omstandigheden, vooral voortdurend plaatsgebrek, waren we buiten staat het Sociaaldemocratisch *Maandschrift De Nieuwe Tijd* regelmatig aan te kondigen. Thans willen we het beproeven weer geregeld te doen. De Nieuwe Tijd staat onder Redactie van Van der Goes, Gorter, Herm. Heijermans, Henr. Roland Holst, Saks en Wibaut.

Het Augustus-September-nummer ving aan met „*Marxisme en Revisionisme. Eenige psychologische en sociologische Opmerkingen*”, door W. A. Bongers. Met het tweede deel van dit opstel eindigt het October-nummer. — In „*Nieuwe Bijdragen tot de Nederlandsche Geschiedenis*”, behandelt Van Ravesteijn het om inhoud en vorm belangrijke boekje van den Belgischen historicus *Henri Pirenne over De voormalige democratiën in de Nederlanden*. Dit uitstekende populaire werkje behoorde ook in het Hollandsch vertaald te worden — *Talma's Arbeidsvoorstellen* worden door Spiekman besproken. — P. C. Kapteyn polemiseert met onzen partijgenoot Joh. Visscher in: *Koloniale Struisvogel-Politiek en nog iets*. — De Dietzgen-literatuur wordt voortz. zoowel door Sylvanus (W. Wolda) in zijn: *Ludwig Feuerbach en Josef Dietzgen*, als door Roland Holst (in het October-nummer) met haar artikel *Philosophische Literatuur*, waarin ze het dikke, maar toch enge boek van den Dietzgen-profeet en revisionist Ernst Untermann tegen het *Marxisme* bespreekt. „H. R. H. vindt en zegt waarom, „zijn inhoud... ondanks de onsympathieke inkleeding, aanspraak (kan en moet) maken op onze belangstelling.” — Saks zet zijn reeks *Koncentratie en Centralisatie* voort.

In het Oktober-nummer behandelt verder Van Ravesteijn de Kongressen van *Kopenhagen en Maagdenburg*. Van Kopenhagen wordt vooral de hoogst belangrijke militaire kwestie uitvoerig behandeld. O. i. wordt de partijdag van Maagdenburg wel wat kort behandeld. — Klinkenberg schrijft over de *Evolutie in de Personeeltoestand van het Staatsbedrijf: Postrijden en Telegrafie*. Hij toont duidelijk de verscherping der klassetegenstellingen bij dezen bedrijfstak aan. WP.

VERANTWOORDING.

Ontvangen door de partijkas: Contributie van Afd. Vliss.—M'burg f 2.47; Afd. Leiden f 12.22; Afd. Groningen f 6.11; Afd. Zwolle f 2.99.

Voor diplomaboekjes van Afd. Leiden f 1.—. Voor toelage W. van Afd. R'dam f 10.—; Afd. Leiden f 4.—; Afd. Groningen f 2.—.

Voor Tribune-Redactie van Afd. Leiden f 12.50. Op steunlijst Enschede f 2.04. M. MENSING.

KORRESPONDENTIE.

Vele stukken moesten blijven liggen.